

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 58 0 Rs 283170 25 Rev
Sarajevo, 24.11.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Enise Bilajac, kao predsjednice vijeća, Amire Sadović i Snježane Malešević, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja E.C. iz M..., koga zastupa punomoćnica Sabina Glavović-Vlahović, advokatica iz AD Glavović d.o.o. Mostar, protiv tuženog HNK Ministarstvo unutarnjih poslova, kojeg zastupa zakonski zastupnik Kantonalno javno pravobranilaštvo Mostar, radi utvrđenja diskriminacije i naknade štete, vrijednost spora 13.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru broj 58 0 Rs 283170 25 Rsž od 19.08.2025. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 24.11.2025. godine donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbijaju se zahtjevi parničnih stranaka za naknadu troškova u povodu revizije.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Mostaru broj 58 0 Rs 283170 24 Rs od 25.04.2025. godine ispravljene rješenjem od 14.05.2025. godine odbijen je u cijelosti kao neosnovan tužbeni zahtjev koji glasi:

„Utvrdjuje se da je tuženi izvršio direktnu diskriminaciju tužitelja po osnovu njegovih vjerskih uvjerenja čime je povrijedio njegovo pravo na jednako postupanje na način da je propustio da mu dodijeli viši čin u skladu sa njegovim kvalifikacijama (odnosno stručnom spremom) u postupku vanredne dodjele činova koji je trajao od mjeseca travnja do mjeseca prosinca 2023. godine.

Nalaže se tuženom da ukloni posljedice diskriminacije na način što će u postupku vanredne dodjele činova dodijeliti tužitelju čin koji mu pripada u skladu sa njegovim kvalifikacijama, odnosno stručnom spremom.

Obavezuje se tuženi isplatiti tužitelju na ime naknade nematerijalne štete - na ime pretrpljene duševne boli zbog povrede ugleda, časti slobode i prava ličnosti iznos od 3.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate.

Dužan je tuženi tužitelju nadoknaditi troškove parničnog postupka sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana presuđenja do isplate, sve ad. 1/, ad.2/, ad3./ i ad.4/ , u roku od 30 dana i pod prijetnjom ovrhe.

II. Dužan je tužitelj nadoknaditi tuženom troškove parničnog postupka u iznosu od 2.880,00 KM, a sve u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe.“

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj 58 0 Rs 283170 25 Rsž od 19.8.2025. godine žalba tužitelja je odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđena. Odbijen je zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka.

Protiv drugostepene presude reviziju je blagovremeno izjavio tužitelj iz razloga člana 240. stav 1., tačka 1. i 2. ZPP, i temeljem člana 13. Zakona o diskriminaciji, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači tako što će se u cijelosti usvojiti tužbeni zahtjev i tuženi obavezati da tužitelju naknadi troškove postupka u iznosu od 4.446,00 KM.

U odgovoru na reviziju tuženi je predložio da se revizija odbije kao neosnovana uz naknadu troškova za sastav odgovora na reviziju u iznosu od 2.016,00 KM.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga iz revizije i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. Zakon o parničnom postupku (Službene novine F BiH broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15- u daljem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Revident prigovara da je obrazloženje presude u pojedinim zaključcima samo sebi kontradiktorno, da je sud dokaze cijenio samo djelimično, te da nije tačno da je određene prigovore tužitelj prvi put iznio u žalbi.

Suprotno ovim prigovorima, nižestepeni sudovi su izvedene dokaze cijenili u skladu sa odredbom člana 8. ZPP i na osnovu slobodne ocjene dokaza utvrdili sporne činjenice odlučne za ovaj spor. Drugostepeni sud je odlučujući o žalbi tužitelja, u smislu čl. 231. ZPP, ocijenio žalbene navode odlučne sa aspekta predmeta spora, tako da obrazloženje pobijane presude sadrži razloge o odlučnim činjenicama koje su drugostepenom sudu poslužile kao stvarni i pravni osnov za donošenje odluke o neosnovanosti tužbenog zahtjeva, pa je drugostepenu presudu moguće ispitati - ista nije zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članom 191. stav 4. ZPP.

Slobodnoj ocjeni dokaza od strane suda, stranke ne mogu s uspjehom suprotstaviti svoju ocjenu tih dokaza, tim više što ta ocjena u konkretnom slučaju uključuje prigovore činjenične prirode koji u revizijskom postupku nisu relevantni.

Neosnovan je i prigovor da je drugostepena presuda zasnovana na pogrešnoj primjeni materijalnog prava.

Predmet spora je zahtjev kojim tužitelj traži da se utvrdi da je tuženi prema njemu izvršio direktnu diskriminaciju po osnovu njegovih vjerskih uvjerenja na način da je propustio da mu dodijeli viši čin u skladu sa njegovim kvalifikacijama i stručnom spremom u postupku vanredne dodjele činova od aprila do decembra 2023. godine, te da tuženi otkloni posljedice diskriminacije na način da u postupku vanredne dodjele činova, tužitelju dodijeli čin u skladu sa njegovim kvalifikacijama i stručnom spremom i da mu na ime naknade nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog povrede ugleda, časti, slobode i prava ličnosti isplati iznos od 3.000,00 KM.

Odlučujući o predmetnom tužbenom zahtjevu nižestepeni sudovi su utvrdili da je tužitelj zaposlen kod tuženog na radnom mjestu policajac u Policijskoj stanici Mostar-Centar, Policijska uprava Mostar, Uprava policije počev od 1.9.2018. godine i ima početni čin - policajac.

U aprilu 2023. godine formirana je Komisija za vanrednu dodjelu činova policijskim službenicima u HNK, pa je tužitelj u skladu sa pozivom Komisije od 13.4.2023. godine i dopisom Ureda Komesara policije MUP-a HNK od 14.4.2023. godine objavljenim na web stranici, podnio zahtjev uz koji je priložio svu traženu relevantnu dokumentaciju. Prema

zapisniku o uslovima i kriterijima koje ispunjava policijski službenik propisanih Uredbom i Zakonom o policijskim službenicima HNK od 15.6.2023. godine, tužitelju je kao i ostalim podnositeljima zahtjeva, od strane Komisije data preporuka za donošenje odluke o vanrednoj dodjeli čina.

Tužitelj je saznao da je postupak vanredne dodjele činova okončan u decembru 2023. godine i da on nije dobio viši čin, ali nije dobio nikakvu obrazloženu odluku. Dana 11.1.2024. godine, podnio je tuženom zahtjev za pristup informacijama i uvid u spis kojim je okončana procedura vanredne dodjele činova, pa su taj njegov zahtjev kao i prigovor odbijeni, i dana 22.5.2024. godine tužitelj pokrenuo upravni spor koji se vodi pod poslovnim brojem 07 0 U 024984 24 U. Tužitelj je zaštitu svojih prava pokušao ostvariti i podnošenjem žalbe Instituciji ombudsmana za ljudska prava BiH tražeći provođenje istrage i donošenje preporuka.

Dana 24.5.2024. godine tužitelj je podnio zahtjev tuženom da otkloni posljedice diskriminacije na način da mu u postupku vanredne dodjele činova, dodijeli čin, koji zahtjev je tuženi očitovanjem od 12.6.2024. godine odbio kao neosnovan.

Nije bilo sporno da je u postupku vanredne dodjele činova bilo obuhvaćeno 506 policijskih službenika, u kojem je dodijeljeno 457 činova, dakle za 49 policijskih službenika nije dodijeljen čin, među kojima je i tužitelj.

Nesporno je i da je tuženi dana 3.7.2024. godine raspisao javni oglas za popunu upražnjenih radnih mjesta policijskih službenika u Upravi policije MUP HNK, i to za čin "mlađi inspektor" 25 izvršitelja, nakon što je prethodnom Odlukom Vlade HNK od 18.10.2023. godine data saglasnost za prijem službenika u činu mlađi policajac.

Tužitelj u tužbi i tokom postupka tvrdi da su viši čin dobili policajci koji su imali lošije ocjene i niži stepen obrazovanja od njega, kojima je Komisija dala preporuke, pa da su činovi očigledno dodijeljivani proizvoljno u netransparentnom postupku, čime mu je povrijeđeno pravo na jednako postupanje, a što je razlog po njegovom mišljenju taj, što "otvorenije" prakticira vjeru i nosi vjerska obilježja (bradu), pa da je etiketiran kao vehabija. To je tužitelj navodno saznao u razgovoru sa bivšim komesarom R.H., koji mu je rekao da je na obilježavanju zločina Grabovica nosio bradu sa skraćenim brkovima, da je to neko prenio komesaru P., što je označeno kao provokacija, pa da neće napredovati u službi dok je P. komesar. Tužitelj tvrdi da je i njegovom bratu, H. rekao da komesar P. ne želi da ga prebaci u Specijalnu policiju, iako je bilo momaka koji nisu u fizičkoj spremi kao on.

Tužitelj je izjavio da mu nikad nije bila upućena pismena pritužba, da nikada nije imao problema sa prakticiranjem vjere, ali da je čuo od kolege A.S., da je njega pitao neki kolega "ko vam je ovaj vehabija", pa da se ta priča dalje proširila.

Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su donijeli pravilnu i zakonitu presudu kada su tužbeni zahtjev odbili kao neosnovan.

Pravilan je zaključak nižestepenih sudova da se u ovom postupku ne raspravlja o zakonitosti odluka koje je tuženi donio ili trebao donijeti u postupku vanredne dodjele čina policijskim službenicima, već o tome da li je ponašanje tuženog bilo diskriminatorno zbog određenog zabranjenog osnova iz člana 2. Zakona o zabrani diskriminacije („Sl. glasnik BiH“ broj 59/09, 66/16), kada se s pojedincem ili grupom, postupa nepovoljno, u poređenju s onim kako se postupalo ili bi se postupalo sa drugim u sličnoj situaciji zbog određenog obilježja pojedinca/grupe koje spada u pravno zaštićene osnove.

Nížestepeni sudovi su pravilno primijenili materijalno pravo - odredbu člana 15. Zakona o zabrani diskriminacije BiH prema kojoj u svim postupcima predviđenim ovim Zakonom kada osoba ili grupa osoba, na osnovu njima raspoloživih dokaza, učine vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije leži na suprotnoj strani.

U postupku je utvrđeno, prema izjavi komesara R.P., da nije tačno da tužitelju nije dodijeljen čin zbog prakticiranja vjere i nošenje brade, već da se prilikom vanredne dodjele činova, moralo voditi računa o popisu slobodnih radnih mjesta i o nacionalnoj zastupljenosti –balansu za slobodna radna mjesta, pri čemu je konačna odluka donesena po diskrecionoj ocjeni, a da se prema zakonu moralo primiti 2/3 službenika iz službe kad činuju mlađeg inspektora i 1/3 iz civilstva sa akademije. Činjenicu da je neposredno nakon vanredne dodjele činova objavljen konkurs za prijem 25 mlađih inspektora pojašnjava činjenicom da je bilo puno više VSS Bošnjaka nego što je bilo Hrvata i Srba, tako da je u novom konkursu od 25 mlađih inspektora trebalo biti 19 Hrvata, 3 Bošnjaka 3 Srbina i 1 Ostali, a 2 Bošnjaka su trebala u penziju.

Tužitelj je u svojoj izjavi naveo da na njegov rad ili ponašanje nije bilo primjedbi, da nikad nije čuo od komesara da je njegovo prisustvo na obilježavanju stradanja u Grabovici razlog što mu nije dodijeljen čin, već je za to saznao posredno po pričama brata E.C., rođaka S.C., zamjenika komesara R.H. i kolege A.S., međutim na takve tvrdnje i okolnosti nije predložio te osobe kao svjedoke (čl. 7. i 123. st. 1. ZPP-a).

Tužitelj u reviziji insistira na prigovoru da kao uporednu grupu u konkretnom slučaju čine preporuke svih onih policajaca koji su dobili viši čin, među kojima je očigledno veliki broj onih koji su imali iste ili lošije kvalitete od njega, a ipak su dobili viši čin.

Kod toga da tužitelj u toku postupka sa pretežnom vjerojatnošću nije dokazao postojanje diskriminacije - da se različit tretman prema njemu dogodio na zabranjenoj osnovi koju je naveo, a da je tuženi dokazao da do diskriminacije nije došlo, nižestepeni sudovi su pravilno primijenili materijalno pravo kada su tužbeni zahtjev odbili kao neosnovan, a tim i zahtjev za otklanjanje diskriminacije i za naknadu nematerijalne štete zbog diskriminacije.

Pravilno rezonuju nižestepeni sudovi da tužitelj postavljaajući zahtjev u skladu sa odredbom člana 12. st. 1. tč. b) Zakona o zabrani diskriminacije BiH, ustvari traži da se izvrše radnje kojima se uklanja diskriminacija ili njene posljedice, koja bi se u konkretnom slučaju ogledala u omogućavanju da se u zakonito provedenoj proceduri njemu dodijeli čin koji mu pripada u skladu sa njegovim kvalifikacijama odnosno stručnom spremom, ali kako tužbenim zahtjevom nije tražio poništenje odluka donesenih u vanrednoj dodjeli činova policijskim službenicima, to sud nema ovlaštenja da odlučuje o dodjeli činova, jer o tom pravu odlučuje poslodavac – to je diskreciono pravo poslodavca, a ne obaveza.

Ostali revizijski prigovori nisu od odlučnog značaja sa aspekta predmeta spora (član 231. u vezi sa članom 253. ZPP).

Kako nisu ostvareni revizijski razlozi, kao ni razlog na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti u skladu sa odredbom člana 241. stav 1. ZPP, to je primjenom odredbe člana 248. ZPP reviziju valjalo odbiti.

Neosnovani su zahtjevi parničnih stranaka za naknadu troškova u povodu revizije, budući da tužitelj nije postigao uspjeh u revizijskom postupku, a troškovi tuženog za sastav odgovora na reviziju nisu bili potrebni radi vođenja ove parnice (član 397. stav 1. u vezi sa članom 386. stav 1. i 387. stav 1. ZPP) pa je odlučeno kao u stavu drugom izreke ove odluke.

Predsjednica vijeća

